

JUBMES banka a.d. Beograd

IZVRŠNI ODBOR

Šifra: POL-027

Verzija: 1

Broj: 1899/2012

Beograd, 16.05.2012.

Status: Usvojeno

POLITIKA IZVRŠENJA NALOGA
ODELJENJA ZA BROKERSKO-DILERSKE POSLOVE
JUBMES BANKE A.D. BEOGRAD

U skladu sa članom 169. Zakona o tržištu kapitala (Službeni glasnik Republike Srbije“ br. 31/2011) i članom 52. Pravilnika o pravilima ponašanja investicionog društva prilikom pružanja usluga, a na osnovu člana 35. stav 2. tačka 19) Statuta JUBMES banke a.d. Beograd Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd je na 37. sednici održanoj 16.05.2012. godine doneo

POLITIKU IZVRŠENJA NALOGA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Politika izvršenja naloga (u daljem tekstu: Politika), Odeljenja za brokersko dilerske poslove JUBMES banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Ovlašćena Banka), uređuje mere i postupke pri izvršenju naloga klijenata a sve u cilju postizanja najpovoljnijeg ishoda za klijenta.

Član 2.

Ovlašćena banka je dužna da obezbedi svojim klijentima odgovarajuće informacije o izvršenju naloga i da pre izvršenja naloga od klijenta dobije pismenu saglasnost na Politiku izvršenja naloga klijenta.

Odredbe ove Politike odnose se na male i profesionalne klijente.

Ovlašćena banka ne garantuje da će u svakoj situaciji biti u mogućnosti da pruži najpovoljnije izvršenje, već da će postupiti u skladu sa odredbama ove Politike, za koju smatra da će omogućiti najpovoljniji ishod za klijenta u većini slučajeva.

Postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta podrazumeva postupanje Ovlašćene banke sa pažnjom dobrog stručnjaka u skladu sa odredbama ove Politike, pozitivnih propisa i internih akata Ovlašćene banke.

Ukoliko Ovlašćena banka primi Nalog sa posebnim uputstvom klijenta, takav nalog će biti izvršen u skladu sa uputstvom klijenta, što može onemogućiti postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta u skladu sa ovom Politikom. U tom slučaju Ovlašćena banka nije obavezna da postupa u skladu sa ovom Politikom.

II IZVRŠAVANJE NALOGA KLIJENATA

Mesto prijema naloga

Član 3.

Nalog klijenta se smatra primljenim kada je nalog primljen u sedištu Ovlašćene banke ili poslovnim prostorijama drugog investicionog društva koje ima dozvolu za izvršenje naloga.

Ovlašćena banka može da zaključi Ugovor sa drugim investicionim društvom za prijem naloga ukoliko takav prijem naloga:

- ne povećava naknade i druge troškove u odnosu na naknade i druge troškove koje bi klijent platio u slučaju da mu je Ovlašćena banka pružila usluge,
- ne dovodi do povećanja nepotrebnih poslovnih rizika Ovlašćene banke,
- ne može značajno ugroziti sistem unutrašnje kontrole,

- omogućava nadzor Komisije za hartije od vrednosti.

Način prijema naloga

Član 4.

Ovlašćena banka može da prima naloge na sledeći način:

- neposredno
- putem pošte
- telefonom, telefaksom ili elektronskim putem (preko obezbeđenog internet servisa kojim se ne može izmeniti sadržina primljenog dokumenta), ukoliko je to predviđeno ugovorom sa klijentom

Neposredno ispostavljanje naloga vrši se lično u prostorijama Ovlašćene banke u Beogradu, Bulevar Zorana Đinđića 121.

Nalog može biti ispostavljen i telefonom ukoliko se koristi uređaj čije tehničke karakteristike snimanja tonkog zapisa obezbeđuju tačnost i pouzdanost, što podrazumeva ispunjenje sledećih uslova:

- 1) utvrđivanje tačnog vremena prijema naloga (datum, sat i minut);
- 2) identifikaciju broja telefona sa kojeg je nalog ispostavljen;
- 3) tačnu identifikaciju klijenta koji je ispostavio nalog.

Nalog se može primati e-mailom na broker@jubmes.rs, preko obezbeđenog internet servisa kojim se ne može izmeniti sadržaj primljenog dokumenta.

Nalog može biti primljen telefaksom na broj telefona 011/311 38 51.

Nalog u ime klijenta može ispostaviti i treće lice na osnovu overenog sudskog Ovlašćenja za raspolaganje hartijama od vrednosti.

Način davanja naloga putem telefona, telefaksa ili elektronskim putem, moguć je ukoliko je takav način predviđen ugovorom sa klijentom i ako je ugovorom utvrđena šifra koja će služiti kao način identifikacije klijenta.

Evidencija primljenih naloga

Član 5.

Sve primljene naloge, uključujući i naloge koji su dati drugom investicionom društvu kao i naloge za izmenu i opoziv, odmah po prijemu, ovlašćeno lice Ovlašćene banke unosi u elektronsku knjigu naloga.

Prihvatanje ili odbijanje naloga

Član 6.

Ovlašćena banka će prihvatiti nalog za kupovinu ili prodaju ako se finansijskim instrumentima koji su predmet kupovine ili prodaje trguje na regulisanom tržištu, MTP ili OTC.

Ovlašćena banka će prihvatiti nalog za prodaju ako klijent ima dovoljno hartija koje su predmet prodaje na vlasničkom računu.

Ovlašćena banka će prihvatiti nalog za kupovinu ako klijent ima na namenskom novčanom računu dovoljno sredstava za izmirenje obaveza koje bi nastale po osnovu izvršenja naloga za kupovinu hartija od vrednosti.

Upisom u knjigu naloga smatra se da je Ovlašćena banka prihvatila nalog.

Ovlašćena banka je dužna da odbije nalog u sledećim slučajevima:

- ako bi izvršenjem naloga kupovine ili prodaje bile prekršene odredbe Zakona o tržištu kapitala ili Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma;
- ako bi izvršenjem naloga kupovine ili prodaje bilo učinjeno delo koje se po zakonu tretira kao krivično delo, privredni prestup ili prekršaj.

U slučaju utvrđenih napred navedenih razloga odbijanja naloga, Ovlašćena banka je dužna da o tome odmah obavesti Komisiju za hartije od vrednosti.

Prilikom donošenja odluke o odbijanju naloga, Ovlašćena banka može koristiti sopstvene informacije, odnosno informacije koje dobije od svojih klijenata, osim ukoliko postoje saznanja da su takve informacije zastarele, netačne ili nepotpune.

Ovlašćena banka može odbiti izvršenje naloga u sledećim slučajevima:

- naloga za kupovinu, kada utvrdi da na namenskom računu nema dovoljno sredstava za izmirivanje obaveza nastalih po osnovu izvršenja tog naloga;
- naloga za prodaju, kada utvrdi da klijent na svom vlasničkom računu nema dovoljno finansijskih instrumenata potrebnih za izmirenje obaveza nastalih po osnovu izvršenja tog naloga.

Ovlašćena banka nije dužna da odbije izvršenje naloga, ukoliko se nalog klijenta može izvršiti od realizovanih a nesaldiranih transakcija ili pozajmljivanjem finansijskih instrumenata.

Ovlašćena banka će putem trajnog medija Klijentu odmah ili najkasnije sledećeg radnog dana od dana prijema naloga dostaviti potvrdu o vremenu i mestu prijema naloga, izmene ili opoziva naloga kao i potvrdu o prijemu ili odbijanju izvršenja naloga uz obvezno obrazloženje razloga odbijanja naloga.

Najpovoljnije izvršenje naloga

Član 7.

Prilikom izvršavanja naloga Klijenta, Ovlašćena banka će preduzeti sve neophodne mere za pošteno i efikasno izvršenje naloga Klijenta u odnosu na naloge ostalih klijenata ili Ovlašćene banke.

Ovlašćena banka će pri izvršavanju naloga za račun Klijenta obezbediti da će:

- informacije iz naloga odmah i tačno unositi u knjigu naloga;
- odmah izvršavati slične naloge klijenata u skladu sa vremenom prijema naloga, osim ukoliko uslovi koji preovlađuju na tržištu ili karakteristike naloga to onemogućavaju ili interesi klijenta nalažu drugačije postupanje;

- odmah i tačno razvrstati naloge izvršene za račun klijenta,
- preduzimati sve neophodne aktivnosti kako bi nakon izvršenog saldiranja obaveza po izvršenom nalogu, finansijski instrumenti, odnosno novčana sredstva bili blagovremeno i uredno prebačeni na odgovarajući račun klijenta;
- obavestiti klijenta o svim značajnim poteškoćama u vezi sa izvršenjem naloga, odmah po saznanju istih.

Ovlašćena banka je dužna da prilikom izvršenja naloga klijenta, preduzme sve potrebne aktivnosti u cilju postizanja najpovoljnijeg ishoda za klijenta, uzimajući u obzir sledeće:

- cenu finansijskog instrumenta;
- troškove, brzinu i mogućnost izvršenja;
- troškove, brzinu i verovatnoću saldiranja;
- veličinu, vrstu i prirodu naloga i
- sve druge okolnosti relevantne za izvršenje naloga.

Prilikom utvrđivanja prioriteta i važnosti izvršenja naloga klijenta, Ovlašćena banka će uzimati u obzir sledeće:

- karakteristike klijenta (uključujući njegovo razvrstavanje);
- karakteristike naloga klijenta;
- karakteristike finansijskog instrumenta na koji se nalog odnosi;
- karakteristike mesta trgovanja na kojima se nalog može izvršiti

U postupku procene mesta trgovanja na kojima bi se nalog klijenta mogao izvršiti Ovlašćena banka će uzeti u obzir svoje provizije i naknade za izvršenje naloga na svakom od mogućih mesta trgovanja, na način da se postigne najbolji ishod za klijenta. Ovlašćena banka neće utvrđivati i naplaćivati provizije i naknade na način koji bi doveo do nejednakosti između mesta trgovanja na kojima se nalog može izvršiti.

Kada klijent izda posebna uputstva u vezi sa izvršenjem naloga, Ovlašćena banka je dužna da:

- navedene relevantne faktore za izvršenje naloga poštuje u meri koja će omogućiti da se u potpunosti ispoštuju uputstva klijenta,
- malog klijenta upozori da će nalog biti izvršen u skladu sa njegovim uputstvima, a ne u skladu sa usvojenom politikom Ovlašćene banke u vezi sa izvršenjem naloga pod najpovoljnijim uslovima.

Kada Ovlašćena banka primi nalog klijenta sa posebnim uputstvima za njegovo izvršenje, obaveza postizanja najpovoljnijeg ishoda za klijenta smatra se ispunjenom.

Kada Ovlašćena banka izvršava nalog malog klijenta, postizanje najpovoljnijeg ishoda utvrđuje se u odnosu na ukupne troškove transakcije. Ukupni troškovi transakcije obuhvataju cenu finansijskog instrumenta i sve troškove direktno povezane sa izvršenjem naloga, što uključuje proviziju mesta trgovanja, proviziju kliringa i saldiranja transakcije, proviziju Ovlašćene banke kao i sve ostale provizije koje se plaćaju trećim licima koja su uključena u izvršenje naloga.

Ovlašćena banka će postupiti u najboljem interesu klijenta i kada naloge daje na izvršenje drugom investicionom društvu, a posebno će voditi računa o sledećem:

- faktorima relevantnim za izvršenje naloga kao i kriterijumima na osnovu kojih se određuje značaj tih faktora;
- Poštovanju prioriteta uputsva klijenta u odnosu na politiku Banke u vezi sa izvršenjem naloga pod najpovoljnijim uslovima.

Izvršavanje naloga klijenata sa limitom

Član 8.

Ovlašćena banka će preduzeti sve potrebne mere za izvršenje primljenih naloga u najkraćem roku.

Ovlašćena banka će odmah po prijemu naloga, isti objaviti i učiniti ga lako dostupnim ostalim učesnicima na tržištu, što podrazumeva:

- prosleđivanje naloga sa limitom na regulisano tržište, odnosno MTP koji ima sistem trgovanja koji se zasniva na knjizi naloga,
- objavljivanje naloga odmah po prijemu, a izvršenje čim to tržišni uslovi dozvole, što podrazumeva preduzimanje mera:
  - neophodnih za obezbeđivanje pouzdanosti informacija koje se objavljuju, stalan nadzor nad objavljenim informacijama kako bi se blagovremeno uočile i korigovale eventualne greške,
  - koje omogućavaju konsolidaciju informacija sa istovetnim informacijama iz drugih izvora,
  - koje omogućavaju dostupnost informacija javnosti pod jednakim uslovima na komercijalnoj osnovi uz prihvatljiv trošak.

Ovlašćena banka nema obavezu objavljivanja naloga sa limitom, ukoliko nalog prelazi uobičajenu veličinu tržišta utvrđenu pravilima regulisanog tržišta, odnosno MTP.

III Pridruživanje i razvrstavanje naloga klijenata i dilerskih naloga

Član 9.

Ovlašćena banka može prihvaćeni nalog klijenta ili dilerski nalog, pridružiti drugom prihvaćenom nalogu klijenta, samo ukoliko:

- postoje efikasne politike za razvrstavanje naloga, kojima se precizno utvrđuje pridruživanje i razvrstavanje naloga uključujući način na koji količina i cena iz naloga utiču na razvrstavanje kao i način postupanja sa delimično izvršenim naložima.;
- postoji mogućnost da će pridruživanje naloga štetiti interesima klijenta čiji nalog se pridružuje;
- Ovlašćena banka upozori klijenta čiji se nalozi pridružuju, da bi pridruživanje naloga moglo štetiti njegovim interesima u odnosu na pojedinačan nalog.

Svi pridruženi nalozi čine Zbirni nalog. Zbirne naloge, nastale pridruživanjem dilerskih naloga i prihvaćenih naloga klijenata, Ovlašćena banka razvrstava se na sledeći način:

- ne mogu se razvrstati nalozi na način koji bi štetio klijentu;
- u slučaju delimičnog izvršenja pridruženog naloga, nalozi se razvrstavaju na način da nalog klijenta ima prednost u odnosu na dilerski nalog;
- nije moguće ponovno razvrstavanje dilerskih naloga izvršenih u kombinaciji sa prihvaćenim nalogima klijenta, na način koji je štetan za klijenta.

Ovlašćena banka može proporcionalno razvrstati dilerski nalog samo ukoliko dokaže da bez kombinacije dilerskog naloga sa prihvaćenim nalogom klijenta ne bi bilo moguće izvršiti prihvaćeni nalog klijenta po tako povoljnim uslovima, ili uopšte ne bi bilo moguće izvršiti prihvaćeni nalog klijenta.

Ovlašćena banka će u poslovima pridruživanja i razvrstavanja naloga Klijenata i dilerskih naloga postupati striktno poštujući Pravila organizatora tržišta.

IV Mesto izvršenja naloga

Član 10.

Mesto izvršenja naloga može biti:

- regulisano tržište
- MTP
- OTC
- Platforma Uprave za trezor

Ukoliko se istim finansijskim instrumentom trguje na dva ili više organizovanih tržišta, Ovlašćena banka će voditi računa o elementima koji utiču na izbor mesta izvršenja naloga, a to su: postizanje najpovoljnijeg ishoda za Klijenta, cena, troškovi, brzina i verovatnoća izvršenja naloga, osim kada Klijent da izričitu direktivu o mestu izvršenja naloga.

V Evidencija izvršenih naloga

Član 11.

Svako izvršenje naloga mora biti evidentirano kroz knjigu naloga i to:

- nakon što se nalog izvrši,
- nakon dobijanja potvrde o obavljenoj transakciji, ukoliko Ovlašćena banka prenosi naloge na izvršenje drugom investicionom društvu.

Evidencija o izvršenim transakcijama mora da sadrži:

1. ime i prezime/poslovno ime ili drugu oznaku klijenta,
2. datum, vreme i mesto trgovanja,

3. identifikacionu oznaku finansijskog instrumenta,
4. količinu finansijskog instrumenta,
5. pojedinačnu i ukupnu cenu i oznaku valute u kojoj je cena izražena,
6. kupovnu/prodajnu oznaku,
7. prirodu transakcije (ukoliko se ne radi o kupovinoj/prodajnoj transakciji),
8. ovlašćeno lice koje je obavilo transakciju ili je odgovorno za njeno izvršenje.

VI Izveštavanje klijenata u vezi izvršenja naloga

Član 12.

Ovlašćena banka je dužna da nakon izvršenja naloga za račun klijenta, do kraja prvog radnog dana nakon izvršenja naloga, klijentu dostavi obaveštenje o realizaciji naloga na način koji je predviđen ugovorom sa klijentom.

Klijent se ne može odreći prava da bude obavešten o izvršenju naloga, ali može naložiti slanje obaveštenja drugom licu koje on ovlasti.

VII Završne odredbe

Član 13.

Ovlašćena banka će obavestiti Klijente o svim značajnim promenama u svojim merama i Politici izvršavanja naloga.

Ovlašćena banka će jednom godišnje revidirati Politiku izvršavanja naloga, kao i mere i postupke izvršenja naloga.

Politika je sastavni deo Pravila poslovanja i stupa na snagu osmog dana od dana objave na internet stranici Ovlašćene banke.

Politika se objavljuje narednog dana od dana prijema saglasnosti Komisije za hartije od vrednosti na Pravila poslovanja Ovlašćene banke.

Politika je klijentima dostupna na internet stranici JUBMES banke a.d. Beograd www.jubmes.rs i u poslovnim prostorijama Banke

Milan Stefanović, predsednik

Slobodan Lečić, zamenik predsednika